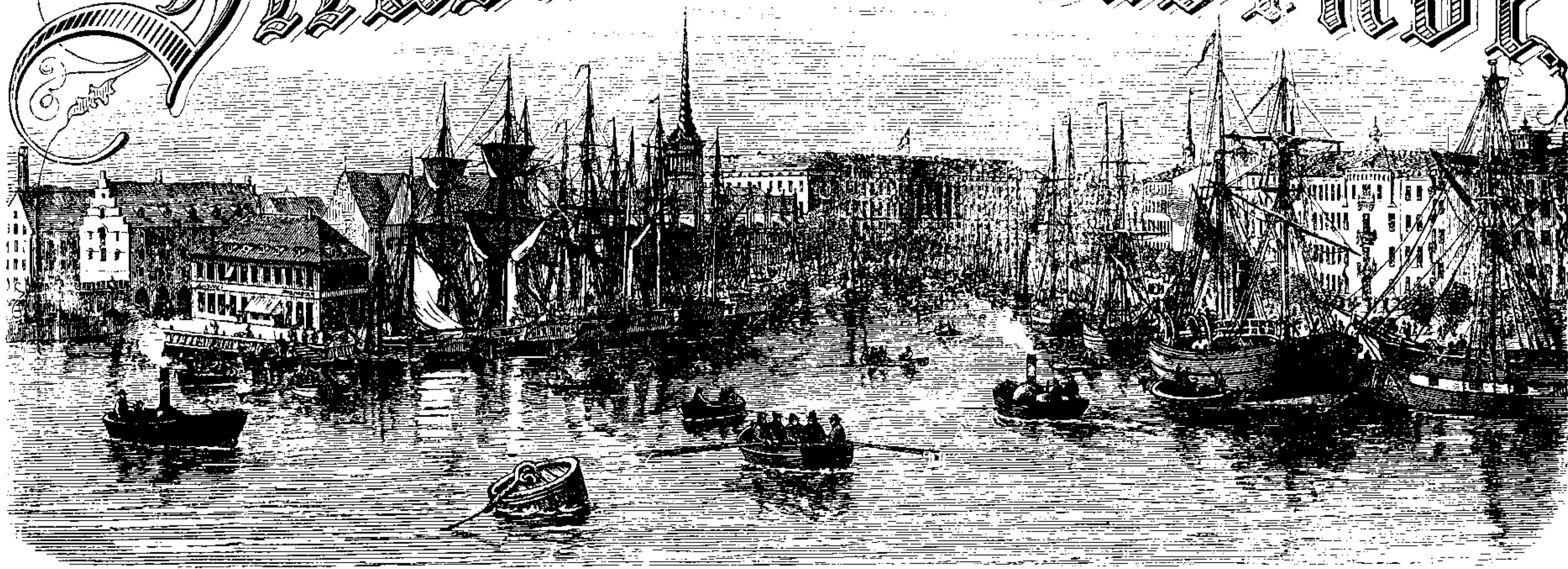
Illustreret Tidende

Nr. 563. Udkommer hver Søndag. Kjøbenhavn den 10. Juli 1870. 2 Rdlr. Fjerdingaaret. 11te Bind.

Indhold.

Hertugen af Gramont.

Antoine Alfred Agénor, tidligere Hertug af Guiche, nu Hertug af Gramont, siden Faderens Død i 1855 tillige Fyrste af Bidache, hører til en af de ældste og mest ansete aristokratiske Familier i Frankrig. Slægten har sit Navn af en lille By i Departementet Nedre-Pyrenæerne, ikke langt fra Bayonne og fordum Hovedstaden i et uafhængigt Herskab. Den kan føre sin Stamtavle tilbage til 1381, da Vicomte d'Aure modtog Lensgodserne af Greven af Foix, og den har i Tidernes Løb delt sig i to Grene, nemlig Gramont d'Aure eller d'Aster og Gramont-Caderousse. Hertugen af Gramont hører til den første Linie. Ved sine Familietraditioner var han henviist til det legitimistiske Parti, hvad der næsten er en Selvfølge, da en saa gammel Slægt instinctmæssig maatte hade den store Omvæltning, som Frankrig undergik i Slutningen af det forrige Aarhundrede. Hans Bedstefader emigrerede i 1789, for først at vende tilbage til Frankrig da Bourbonerne gjenindsattes, og hans Fader, som var opdragen i Had til Revolutionen og til »Usurpatoren« Bonaparte, traadte 1802 ind i et i England oprettet Regiment og kæmpede med dette imod Frankrig, navnlig i Spanien og Portugal. Efter Julirevolutionen gav en Del af Aristokratiet sig igjen til at emigrere, og Hertugen af Gramonts Fader sluttede sig til denne Demonstration, idet han med hele sin Familie begav sig til Hertugen af Angoulême i Edinburgh, hvorfra han derpaa ledsagede denne til Prag. Hertugen, der er født den 23de August 1819, var imidlertid for ung til at fatte og dele de Lidenskaber, som havde bevæget hans Forældre til at gaae i Landflygtighed, og det varede desuden ikke længe, førend de forandrede deres Forsæt. Bedstefaderen, der ogsaa oplevede denne Omvæltning, havde allerede foregaaet dem med sit Exempel, idet han som Pair af Frankrig aflagde Troskabsed til det nye Dynasti, og i 1833 besluttede Faderen, fornemmelig af Hensyn til sine tre Sønners Opdragelse, at vende tilbage til Frankrig. Hertugen og hans Brødre bleve bestemte for den militaire Vei, paa hvilken deres Fader og Bedstefader havde bragt det til General; men han følte intet Kald til at være Officeer, og da han i 1839, efterat han i to Aar havde besøgt den polytechniske Skole, skulde træde ind i et Artilleriregiment, vægrede han sig saa bestemt herved, at hans Fader maatte give sit Samtykke til, at han forlod Hæren. Den afskedigede Secondlieutenant trak sig fra dette Øieblik af tilbage til Privatlivet, dog ingenlunde fordi han havde Skrupler ved at tjene den illegitime Konge, hvis Uniform begge hans Brødre bare, men alene af Tilbøielighed, og fordi han endnu ikke var paa det Rene med sig selv om, hvilken Stilling han skulde vælge. Han fandt sig, ligesom det var Tilfældet med mange af hans Standsfæller, mere og mere tilfredsstillet ved det constitutionelle Kongedømme under Louis Philippe, og Februarrevolutionen var for ham en ulykkelig Katastrofe. Da den fordrevne Konge i 1850 var afgaaet ved Døden, valfartede han til Claremont for at vise Louis Philippe den sidste Ære ved at følge ham til Jorden.

Henved to Aar efter begyndte Hertugen af Gramont sin politiske Løbebane; thi den daterer sig fra Statscoupet den 2den December 1851. Han hilste med Glæde denne Begivenhed, der for ham var ensbetydende med Frankrigs Frelse fra Anarchi og Forfald, og et Varsel om lykkeligere Tider. Der var ikke Spor tilbage hos ham af det Had, som havde besjælet hans Slægt; han saae i Prinds Louis Napoleon kun det franske Folks Udvalgte, en Ætling af den, som havde kastet uforgængelig Glands over Frankrigs Navn, og han sluttede sig med den varmeste Hengivenhed til det nye nationale Dynasti. Det var i Øieblikket af ikke ringe Betydning for dette, at en Mand af en saa anseet Slægt taltes blandt dets Tilhængere, og han modtoges med aabne Arme. Hertugen ønskede at tjene Frankrig som Diplomat, og efterat han i Overensstemmelse med gammel Skik havde bestaaet sin Prøve ved nogle mindre tydske Hoffer, først i Kassel, derefter i Stuttgart, blev han i 1853 udnævnt til Gesandt i Turin, hvorfra han i 1857 forflyttedes til Rom, og derefter accrediteredes han den 4de November 1861 som Gesandt i Wien, hvilken Stilling han uafbrudt beklædte, indtil Keiser Napoleon den 15de Mai d. A. udnævnte ham til Udenrigsminister.

De anførte Aarstal ere allerede tilstrækkelige til at vise, at Hertugen har virket under særdeles vanskelige og ansvarsfulde Forhold, da der netop i dette Tidsrum forefaldt de vigtigste Begivenheder, som i en betydelig Grad knyttede sig til det Sted, hvor han var Gesandt. Medens han opholdt sig i Turin, udbrød den orientalske Krig, og han kom saaledes til at tage væsentlig Del i de Forhandlinger, der førte til, at Sardinien indgik en Alliance med Frankrig og England og sendte et Troppecorps til Krim. I den Periode, i hvilken han var Gesandt i Rom, opstod der de mest indviklede Forhold imellem Sardinien, Frankrig og den pavelige Regering, og da Keiser Napoleon, efter hvad der antages, ikke havde gjort Nogensomhelst bekjendt med alle de Traade, der satte det indviklede Maskineri i Bevægelse, udfordredes der en ualmindelig Conduite hos Hertugen af Gramont, for at han ikke skulde gribe forstyrrende ind i Sagernes Gang. Han var bleven sendt til Rom, fordi han med sine andre Egenskaber forenede den, at han var en »god Katholik«, og han havde til Opgave at berolige Paven, medens Sardinien, som stod i Begreb med at blive Kongeriget Italien, traf Forberedelser til at annectere Marc Ancona og Umbrien. Cavour spillede i 1860 et dristigt Spil, som Frankrig ikke vilde forhindre, men i hvilket det heller ikke vilde indvikle sig paa en saadan Maade, at

Hertugen af Gramont, fransk Udenrigsminister.

det kom til at dele Ansvaret med Victor Emmanuel. Efterat Garibaldi i Begyndelsen af September havde holdt sit Indtog i Neapel, udbrød der insurrectionelle Bevægelser i de nævnte pavelige Provindser, og den 7de September tilstillede Grev Cavour den hellige Stol et Ultimatum, hvori han forlangte, at den skulde afskedige de fremmede Tropper, som stode i dens Sold. Pius IX havde netop dengang samlet en Hær af de forskjelligste Nationaliteter og overdraget Commandoen over den til General Lamoricière, som herved paa eengang compromitterede sin Popularitet og sin militaire Anseelse. Valget af denne General, der stod i den fjendtligste Opposition til Napoleon III, var baade en Fornærmelse imod denne og et Beviis paa, hvor lidt Paven stolede paa Frankrigs Bistand. Occupationscorpset i Rom var dog blevet forstærket, og dets Chef, General Goyon, havde faaet Befaling til at træffe alle de Foranstaltninger, som han i »militair« Henseende ansaae for nødvendige. Den franske Gesandt i Turin stod paa en yderst spændt Fod med den italienske Regering, og Hertugen af Gramont modtog Instructioner til at »berolige« Pius IX., hvilket var et meget besværligt Hverv under de daværende Forhold. Man fortæller endogsaa, at Paven undertiden afbrød Gesandten, naar denne henvendte sig til ham, med en eller anden spydig Bemærkning, f. Ex. »at det kunde være godt nok med det, man kjendte »Manoeuvren«.« Keiser Napoleon erklærede, at han vilde »modsætte sig« Italienernes Indmarche, og da den daværende Udenrigsminister de Thouvenel havde underrettet Hertugen af Gramont herom, ilede Gesandten med at gjøre dette bekjendt baade for den pavelige Regering og for Frankrigs diplomatiske Agenter i Kirkestaten. Efterat Cardinal Antonelli havde forkastet Cavours Ultimatum, rykkede Generalerne Fanti og Cialdini ind i det pavelige Territorium, og her mødte de strax den franske Consul i Ancona, der i Hertugen af Gramonts Navn lod dem vide, at de øieblikkelig maatte trække sig tilbage; men denne Advarsel gjorde ligesaa lidt noget Indtryk paa de sardinske Generaler, som Cavour havde ladet sig imponere af de alvorlige Indsigelser fra den franske Gesandt i Turin, Baron Talleyrand. General Cialdini havde en Maaned i Forveien tilligemed en af de sardinske Ministre havt en Sammenkomst med Keiser Napoleon i Chambéry, og han lod de franske Diplomater vide, at han bedre end de var underrettet om deres Regerings Politik. General Goyon forholdt sig rolig i Rom, Lamoricière blev slaaet, Marc Ancona og Umbrien bleve indlemmede i det nye Kongerige, og Hertugen af Gramont maatte stadig møde i Vaticanet for at afgive Forklaringer. Der var som bekjendt under alt dette kun Tale om diplomatiske Demonstrationer fra Frankrigs Side, hvilke dreves saa vidt, at det afbrød al Forbindelse med Regeringen i Turin; General Goyons militaire Instructioner gik kun ud paa, at han skulde forsvare den Del af det pavelige Territorium, der er bleven tilbage efter Invasionen i 1860. At Hertugen, efterat disse Begivenheder vare afsluttede, kunde ønske en anden Kreds for sin Virksomhed, er let at forstaae. Han blev i August 1861 afløst i Rom af Marquis de Lavalette, og at han til fuldkommen Tilfredshed havde løst sin Opgave, fremgik af, at han, som anført, nogle Maaneder efter overtog Gesandtskabet i Wien, som fra nu af var en af de vigtigste af Frankrigs diplomatiske Poster. Hertugen af Gramont har været med til at foretage de første Skridt til den Tilnærmelse imellem Frankrig og Østerrig, der nu kan betragtes som uigjenkaldelig beseglet, og der er neppe blevet ført vigtigere Forhandlinger i den nyere Tid end dem, som han havde Del i 1863 og 1866. Bestræbelsen for at tilveiebringe en Alliance mellem Frankrig og Østerrig imod Rusland mislykkedes, da Cabinettet i Wien blev betænkeligt, efterat England havde trukket sig tilbage, men det gode Forhold imellem de to keiserlige Hoffer blev ikke forstyrret derved. Et Vidnesbyrd af en sørgelig Charakteer haves herom i den Omstændighed, at Erkehertug Maximilian overtog Kronen i Mexico. De Combinationer, som knyttede sig til Krigen i 1866, sloge fuldstændig feil for Frankrig og Østerrig; men Hertugen af Gramont frikjendes for at have nogen Del i dem, idet der endogsaa paastaaes, at han gjorde sit Yderste for at bevæge de to Hoffer til at opgive dem, ja, at han var den eneste franske Politiker, som nærede alvorlig Bekymring for Følgerne af den dengang adopterede Politik og indstændig raadede Cabinettet i Paris fra at give sit Samtykke til Alliancen imellem Preussen og Italien. Efterat den østerrigske Hær var bleven fuldstændig tilintetgjort ved Sadowa, bestræbte han sig med Iver for at fremkalde Frankrigs Intervention, og det sees af de Depecher, som han dengang afsendte til Paris, hvor bekymret han var for, at hans Regering ikke skulde opfatte Stillingen paa den rette Maade, idet han gjentagne Gange foreholdt den, at det gjaldt om hurtigst mulig at foreslaae Fredsbetingelser, som vare af en saadan Beskaffenhed, at Preussens Samtykke kunde ventes, da Østerrig var ude af Stand til at fortsætte Kampen. »Naar der ikke afsluttes en Vaabentilstand,« telegraferede han den 9de Juli, »ville Preusserne om et Par Dage kunne være i Wien, da Benedek slet ikke kan tænke paa at standse dem,« og Dagen efter gjentog han i et endnu indstændigere Sprog, at man ikke kunde give sig Tid til at føre ordentlige Underhandlinger, men øieblikkelig maatte tage en Beslutning. Hertugen af Gramont bidrog uden Tvivl ikke Lidet til, at Frankrig bekvemmede sig til at samtykke i Østerrigs Udelukkelse af Tydskland og allerede den 12te Juli forelagde de to krigsførende Stormagter et herpaa baseret Udkast til en Fredstractat, hvorved Hoffet i Wien frelstes for nye Ydmygelser og positive Offere til Preussen. Der forsikkres, at den Holdning, som Gesandten indtog før og under denne voldsomme Krisis i Europa, har skaffet ham Udenrigsportefeuillen; navnlig skulle de Depecher, som han tilstillede sin Regering før Sadowa, tale i høi Grad for hans politiske Blik. Da Keiser Napoleon Aaret efter begav sig til Salzburg for personlig at underhandle med Keiser Frants Joseph, var Hertugen af Gramont den eneste franske Statsmand, som tog Del i denne vigtige Sammenkomst.

Frankrigs nye Udenrigsminister har kun haft en kort Tid at virke i, og hvilken Rolle han vil komme til at spille i denne Egenskab, kan kun være Gjenstand for Conjecturer. Hans Fortid bekræfter Formodningen om, at Keiser Napoleon nærer ubetinget Tillid til ham, og aldeles afgjort ansees det for at være, at han holder paa Alliancen imellem Østerrig og Frankrig under alle Omstændigheder. I Wien gjorde Efterretningen om hans Forfremmelse det bedste Indtryk, og Keiser Frants Joseph udmærkede ham i en særegen Grad, da han opgav sin Stilling ved det østerrigske Hof. Han har under sit temmelig lange Ophold i Wien indtaget en fremragende Plads i det sociale Liv, da han var iblandt de Første til al Slags »Sport« og en udmærket Selskabsmand, som ved sine lunefulde Indfald opmuntrede enhver Kreds, undertiden med mere fransk Utvungenhed, end de alvorlige Tydskere — thi ogsaa Wienerne have trods deres sydligere Temperament en Rem af Huden — fandt stemmende med hans officielle Stillings Værdighed. Der circulerer endel Anekdoter om ham i denne Retning, og som Exempel paa, hvad han kunde »tillade sig«, er der specielt blevet fremhævet, at han engang, da han fik Besøg af en Secretair ved det græske Gesandtskab, der var meget nyfigen og søgte at fritte ham ud, fik denne Diplomat til at troe, at en samme Dag undertegnet Alliancetractat imellem Frankrig og Østerrig laa fix og færdig i hans Skrivebord. Der paastaaes, at denne Spøg gav Anledning til forskjellige Forespørgsler i Paris og Wien, inden Sagens nærmere Sammenhæng blev bekjendt. — I Frankrig fandt man ligeledes Keiserens Valg tilfredsstillende, skjøndt man der har vænnet sig til at ansee det for mindre væsentligt, hvem der er Udenrigsminister, da man troer, at Napoleon III under alle Omstændigheder forbeholder sig selv at lede de ydre Anliggender. Hertugen af Gramont har ialtfald viist, at han ikke vil underordne sig Andre, idet han skød Ollivier til Side, da denne vilde udelukke ham fra at besvare Interpellationen om St. Gotthardbanen, og erklærede, at den hørte under hans Forum. I denne Sag debuterede han i det lovgivende Corpses Møde den 20de Juni, og hans Optræden skaffede ham Bifald og Lykønskninger fra alle Sider, baade paa Grund af de politiske Principer, som han ved denne Leilighed gjorde gjeldende, og fordi han irettesatte Bismark for dennes udfordrende Optræden i den nordtydske Rigsdag. Det var første Gang, at der saaledes gaves den nordtydske Forbundscantsler et directe, offenligt Svar paa Tiltale af en fransk Minister, og Indtrykket heraf var meget levende. I disse Dage har Hertugen yderligere stadfæstet de Forventninger, som hans første Optræden vakte. Hans mandige, bestemte Erklæringer i Anledning af, at Prinds Leopold af Hohenzollern er optraadt som Candidat til den spanske Throne, hilstes med levende Bifald af det lovgivende Corps.

Breve fra og til Hans Christian Ørsted.

Udgivne af Mathilde Ørsted.

Første Samling.

(Th. Linds Forlag.)

I.

I den Heibergske Brevsamling fra Aaret 1862 fandtes et Brev fra H. C. Ørsted til Heiberg, omhandlende dennes Recension over Heltedigtet »Hrolf Krake«, som maatte gjøre et velgjørende Indtryk ved den Ærlighedens, Billighedens og Upartiskhedens Aand, der gaaer igjennem det (Side 111 fg.). Ørsted var Oehlenschlägers Ven og han var Heibergs Ven, disse To, der vare intet mindre end Venner, og ingen af dem har dog vistnok i mindste Maade kunnet betvivle hans fulde Ærlighed og Vennesind. Dette Brev viser paa den smukkeste Maade, hvorledes det er muligt at »staae imellem Tvende«, uden dog at bortgive Noget af, hvad man skylder hver Enkelt. I den ny udkomne Samling af »Breve fra og til Ørsted«, som den danske Literaturs Venner have hilset med Glæde, træffe vi som et betegnende Charakteertræk hos dens Hovedperson den samme Sanddruhedens, Upartiskhedens Aand. Vi høre ham i Brevvexlingen med Oehlenschläger, som, idetmindste i literairhistorisk Henseende, er Samlingens Perle,*) glæde sig ved, at den netop modnede Digter var »bleven mere sindig og billig« og nu »gjerne lod hvert Parti vederfares Ret« (S. 225); men vi høre ham tillige minde ham om, at »dersom det er hans Mening at forlade alt Parti, hører dertil ogsaa, ikke at ligge til Feldts mod den nyere (ɔ: romantiske) Skole«, som han selv havde tilhørt (S. 226). Hvad han beundrer i Novalis' »Heinrich v. Ofterdingen«, er den »skjønne Besindighed, som deri hersker«, »hvorledes han skildrer Handelslivet, Bjergmandslivet, Haandværksmandens, Præstens, Riddernes Liv, hvor skjønt, hvor klart og upartisk hvert staaer der, uden at der gives det Ene noget paa det Andets Bekostning« (S. 234). — Kjærligheden til Poesien fulgte Ørsted gjennem hele hans Liv, og han trængte til den ved Siden af sin Videnskab. »Du kan ikke troe« — skriver han S. 282 — »hvilken Glæde det foraarsager mig, ret at studere alle disse Ting (Fysik, Chemi) tilbunds. Men for ret at fatte det Alt i sin Heelhed og Storhed, maa man ofte tabe sig i et næsten rædsomt Detail. Hvor forfrisker det ikke da det indre Øie at skue ind i Poesien! — Det er, som om Videnskaben forfriskede mig til Kunstens, Kunsten til Videnskabens Nydelse«. Men ogsaa i Filosofien var han fra Ungdommen af en Indviet, og han glemte den ikke for sin rige empiriske Viden; ogsaa i denne Retning indeholde hans Breve meget lærerige Yttringer. Han hørte overhovedet til den Kreds af den ældre Slægt, som »intet Menneskeligt ansaae for fremmedt for sig«; derfor indeholde ogsaa de Reisebreve, som optage saa stor en Del af nærværende Bog, skjøndt ikke Alt i dem kan være for Alle, dog saare Meget, som er af Interesse og Værd for de Forskjelligste.

Til Venskab hører, som bekjendt, et vist Maal af Lighed og af Ulighed; der var nok af det Ene og det Andet til, at H. C. Ørsted kunde være Adam Oehlenschlägers Ven. At Oehlenschläger ikke i personlige Forhold var saa sindig og billig som Ørsted, var bekjendt, førend de her meddelte, livsfriske Breve fra hans kraftigste Tid viste det. Dog turde det gjelde om ham, hvad en betydelig Mand har yttret om Brøndsted: »hans Feil kunde Alle see, men det Sjeldne i hans Personlighed kun de, der stode ham nærmere«. Og ligesom de »skjændende« Breve, Oehlenschläger skrev til sin utrættelig hjelpsomme Ven, indeholde stærke Træk af hans Selvfølelse og Heftighed, saaledes bære de ogsaa Præg af hans, ofte rørende, Godmodighed, af den skjønne Barnlighed, han bevarede til det Sidste. Inderst, i den egentlige Tænkemaade, var der Lighed og Overenstemmelse nok mellem de to Venner; thi ogsaa Oehlenschläger var fra sin Ungdom af omfattende og mangesidig i sin Smag og Kjærlighed, som han blev det i sin Production; han »forsvarede« — som han selv skriver i sine »Erindringer« (3, S. 56) — »det Billige og Blide med Lidenskab, medens Tieck (den »nyere Skoles« Fører) forsvarede det Eensidige, Bittre og Strenge med Besindighed«. Og hvad er det, vi kunne kalde Kjernen i de betydeligste af hans her meddelte Breve (af 11te August og 6te December 1807)? Er det ikke for en meget stor Del netop hans ædle »Lidenskab for det Billige«? Det er denne, som, mere end al personlig Smaalighed, bringer ham i Harnisk mod hans gamle Ven og Lærer Steffens, hos hvem han »i et halvt Aar daglig havde maattet døie at høre Herder, Schiller, Voss, Jean Paul, Ewald, Klopstock, Fielding, Horaz nedrives«; det var denne, der gjorde ham opbragt ved de overdrevne, uærbødige Yttringer, han hørte af Brødrene Schlegel, disse »udmærkede Hoveder, men saa krasse i deres Personlighed som Fuchser paa 17 eller 18 Aar«. »Alt kan man tolerere (tollerere) uden Intoleranz«, skriver han (S. 217) — »Uretfærdighed, burschikos Plumphed og Umoralitet maatte Fanden tolerere« (S. 245). Derfor fandt han sig saa vel, da han »efter et halvt Livs Læng-

*) Vi skjelne selvfølgelig mellem de tidligere, mindre betydende, hvilke nærmest tjene til Indledning, og de senere Breve.

sel« kom til Goethe, og han glædede sig ved »den gamle Løves Indignation over den nyere Frækhed og Petulanz« og ved hans »besindige Dom«, medens han dog tillige kunde vurdere en kraftig Ensidighed, som den, han mødte hos Fichte, og erkjende det »bedre at være eensidig, end at være en rullende Kugle, som af lutter Fleersidighed slet ingen Sider har« (S. 244). Det var den Periode i Oehlenschlägers Liv, da han frigjorde sig fra den Indflydelse, der saa mægtigt havde bidraget til at vække hans Digterkraft, men som ikke varigt kunde fængsle hans mere alsidige Natur. Han vendte sig nu atter fra de filosofiske Æsthetikere til de mere empiriske, og »tilstod reent ud, at han holdt Rahbek for en bedre Æsthetiker end Steffens« (S. 217). Thi »Rahbek har Kundskaber, Digtertalent, Humor og Vittighed; — han har ved sin underlige literaire Humor vidst at holde en vis Tids Literatur sammen, der kan betragtes som et Hele, fordi der igjennem det gaaer en Aand og en Hensigt«. Steffens derimod manglede (S. 218) »den sindige Opmærksomhed, reen for al personlig Interesse, den rolige Iagttagelse af det Uegoistiske«, som hører til det sande »Kunstsind«. Han hørte til de »sværmende Drømmere, der blot see for at finde, og ei finde ved at see« — hvilken Yttring turde finde sin Forklaring i Oehlenschlägers »Erindringer« 3, S. 55: »Steffens bragte sine Abstractioner over i Kunstens Rige; visse Ideer vilde han have igjen; herpaa beroede hans Roes eller Dadel«. Hvor meget end Dette kan ramme Steffens og flere æsthetiserende Filosofer, og i hvor høi Grad end Oehlenschläger vistnok havde Ret mod det Exclusive i Steffens' Smagsdomme, som han delte med den »romantiske Skole«, maa det dog vel atter betragtes som noget Ensidigt hos den unge begeistrede Digter (hvem hans Konst, og hvad dermed hang sammen, var det Vigtigste af Alt), naar han af disse Grunde endog angreb Steffens' »Moralitet« (S. 243, 255). Var det ham til Forargelse, at denne i Ørsteds Brev »stod som en herlig Ven«, kunde han have erfaret — hvis han havde kjendt Schleiermachers for ikke mange Aar siden udgivne Breve — at denne Mand, hvis »Forstandighed« han satte høit, bedømte ham ganske paa lignende Maade. Schleiermacher, som omtrent paa samme Tid omgikkes Steffens daglig i Halle, kalder ham i sine Breve den ene Gang efter den anden »herlig«, netop som Menneske. »Jeg er hverken hovmodig eller beskeden« — skriver han et Sted (2det Bd. S. 19) — »men jeg har aldrig før saaledes af et fuldt Hjerte, og i enhver Henseende, sat nogen anden Mand over mig selv.« — Oehlenschläger tilføier da ogsaa paa sin barnlige Maade: »Steffens mener jeg det ved Gud heller ikke saa slemt«, og da han mange Aar efter (i Aaret 1830) skrev sit »Levnet«, indrømmede han ham uendeligt meget Mere. (Smlgn. især 1ste Del, S. 207 fg.)

Nogle ville muligen mene, at Breve, som de af os fremhævede, hvis Udgangspunkt er en lidt smaalig Misforstaaelse mellem to udmærkede Venner, hvor, efter den menneskelige Svagheds Natur, nogen Uret paa begge Sider maa indløbe (thi at ogsaa Ørsted hist og her afviger noget fra sin vante Retfærdighed og Billighed, vil man ikke let kunne negte), ikke ret egne sig til ved Udgivelse at gjøres udødelige. Vi troe dog, at, hvor det Smaalige og Øieblikkelige, som her, kun er Udgangspunktet, og efterhaanden forsvinder for Rigdommen af dybtgaaende og vægtige Udtalelser (S. 214—255 i Bogen), der er den fulde Berettigelse tilstede. Her kunde neppe mere, end skeet er, være sondret mellem det Tilfældige og det Betydningsfulde; vi maae i saadanne Breve tage og elske de store Mænd med samt deres Fortrin og Feil. Hvor skinner ikke ogsaa, selv hvor disse To »skjænde og smælde«, den gjensidige Høiagtelse igjennem! Hvor visse ere de ikke desuagtet paa hinanden! Frugten af deres Strid var da ogsaa en forøget Tillidsfuldhed i Meddelelsen (S. 271—290), forenet, som det synes, med Bestræbelse fra begge Sider for at undgaae Alt, hvad der oftere kunde fjerne. Oehlenschläger takker Ørsted for »en vis gratiøs Snaksomhed, som er Brevvexlingens Blomst, der udmærker hans sidste Breve, men som han savnede i de første;« den findes maaskee navnlig i det morsomme Brev, hvor de forskjellige Faculteters Klagepunkter over »Axel og Valborg« meddeles.

Som »Intolerants« var det Eneste, Oehlenschläger ikke vilde »tolerere«, saaledes finde vi Ørsted harmfuld, naar han træffer, hvad han kaldte »Fornuftfiendskab«, og han mødes heri med sin i saa Meget beslægtede Broder. Det er derfor et betegnende Træk, naar vi i den elskelige lille Brevvexling mellem de to Brødre (S. 304—314) høre Grundtvigs Verdenskrønike blive omtalt med en Harme og Skarphed, hvori neppe nogen Anden har overbudt dem. — I Ørsteds Forhold til J. P. Mynster, saavidt det i denne Samling træder frem, see vi endnu kun den gjensidige Høiagtelse og Overensstemmelse. Den Første bevaredes gjennem deres hele Liv; men uden Tvivl vil den forventede 2den Del af Brevsamlingen ogsaa indeholde Tegn paa den Uoverensstemmelse, som i Begges Alderdom viste sig i Striden om »Aanden i Naturen«, en Strid, der blev ført i den fulde Besindighedens og Venskabets Aand. Naar Ørsted i et Brev, som er offentliggjort i Slutningen af »Breve til Mynster«, takker Denne for hans tilsendte Bemærkninger, og erklærer, at, forsaavidt han i sit Svar vil »komme til at berøre Gjenstande, som høre til de dunkleste og for menneskelig Tænkning vanskeligst tilgængelige, vil hans Sandhedsfølelse byde ham at tale med al den Tvivl og Tilbageholdenhed, som Sagen kræver«, da ere disse Ord atter i høi Grad betegnende og hædrende for den sandhedskjærlige, dybtreligiøse Mand. Men de synes dog tillige at indeholde en Antydning af, at han paa dette Omraade følte sig mindre sikker og afsluttet; han vilde derfor neppe fortænke Andre i at bekjende, at han ved sin ærbødige og varsomme Behandling af hine høieste Gjenstande ikke har kunnet tilfredsstille dem.

30te Mai 1870.

C. L. N. Mynster.

Den store Ildsvaade i Constantinopel.

I Constantinopel ere Ildsvaader, paa Grund af Husenes lette og slette Bygningsmaade, saa dagligdags Begivenheder, at de fleste Franker med temmelig Ligegyldighed hørte om den paa Peras Nordkant første Pintsedags Middag den 5te f. M. udbrudte Ildløs. Fra Vagttaarnet i Galata holdes stedse Udkig for at gjøre Alarm, saasnart der bryder Ild løs i Staden, og hurtige Løbere sendes ud derfra for at meddele de forskjellige Stationers Sprøitemandskab hvor deres Hjelp behøves — om der saa brænder et Par usle Træboder mere eller mindre er jo en ligegyldig Ting for Frankerforstæderne Galatas og Peras velfornemme Kjøbmænd.

Men denne Gang tog Sagen en anden Vending. Der blæste netop en stærk Nordenvind, som drev Luerne hen mod Peras mest velhavende og folkerige Kvarteer; Ilden greb hurtig om sig og Luften formørkedes af tykke Røgskyer. Paa alle Ansigter stod Rædsel og Fortvivlelse malet, overalt saaes Flygtende, som stræbte at redde hvad de tilfældigviis havde faaet i Hænde, medens Andre af bare Forfærdelse neppe tænkte paa at redde sig selv. Et af de mest hjerteskærende Syn var en Kone, som kom løbende med en Bylt og takkede Gud, fordi det var blevet hende forundt at redde sit Barn, efterat hun havde kastet Sølvtøiet i Brønden; men ved at see ned paa Bylten opdagede hun, at det var Sølvtøiet, hun holdt i sine Arme — hendes Fortvivlelse var grændseløs.

Den stærke Blæst og Sprøitefolkenes fuldstændige Mangel paa Orden og Mandstugt gjorde alle Redningsforsøg frugtesløse; selv de grundmurede Stenbygninger med deres Tage af Stenplader og Døre og Skodder af Jern, kunde ikke modstaae Ilden, da Jernet blev gløende og saaledes hjalp til at tænde indenfor. Mange Mennesker, som troede sig sikkre i saadanne Huse og derfor ikke flygtede i Tide, omkom ynkeligen, thi da de opdagede, at deres grundmurede Bygninger ogsaa kunde brænde, var det for sent at frelse sig ved Flugten; Andre søgte Ly i Kjældere og Vandbeholdere, hvor de lede samme frygtelige Skjæbne.

Under Angest og Gru henrandt Natten; først henad Morgenstunden lykkedes det ved næsten overmenneskelige Anstrengelser af Sprøitemandskabet at standse Ilden, og da Solen brød frem, faldt dens Straaler paa en uhyre, rygende Brandtomt, istedetfor paa det tidligere saa maleriske Skue. Over Halvdelen af Pera — der siges 8000 Huse — var ødelagt, netop den Del, hvor de smukkeste Bygninger, de prægtigste Boutiker og de største Hoteller laae; ogsaa det fattigere Kvarteer, hvor de mindre velhavende Grækere og Armeniere havde Bolig, laa i Aske, medens over totusinde Mennesker havde mistet Livet, og Mange vare lemlæstede. Skaden paa Bygninger, Løsøre og Varer anslaaes til henved 85 Millioner Rigsdaler.

Det gjaldt nu at skaffe Ly til over 15.000 Mennesker, af hvilke de fleste havde mistet alle deres Eiendele. Paa en aaben Plads, der ellers af Artilleriet benyttes til Skydeøvelser, opsloges en Leir af Telte og hvad andet Skjul, som var forhaanden, og herhen førtes de Husvilde, der ikke havde kunnet anbringes andetsteds. Den tyrkiske Regering og Ægyptens Vicekonge kappedes med Private om at yde de Nødlidende foreløbig Hjelp, og nu samles der i de fleste europæiske Lande Midler til at bøde paa Ulykken, navnlig i England, hvor Lord Stratford de Redcliffe, der opholdt sig mange Aar i Constantinopel som britisk Gesandt, har sat sig i Spidsen for Indsamlingen og leder den med stor Iver.

Fra Hallingdalen.

Den hallingdalske Charakteer frembyder med Hensyn til Landskabets Skjønhed ingen videre Afvigelse fra enhver anden norsk Fjeldbygd. Dalen er smal og langstrakt og gjennemløbes i sin hele Længde af Hallingdals-Elven, indtil denne falder ud i Krøderen. Dalen er temmelig frugtbar og omgivet paa begge Sider af en høi Fjeldryg, rigelig udstyret med Furu-, Gran- og Løvskov. Som sædvanlig i Norge, hvor Sommervarmen er saa høist nødvendig for et godt Aar, lider Dalen, naar Solen endelig behager at indfinde sig, ved den som oftest langvarige Hede, saa Grøden mangen Gang tørres paa Roden og Kornet svides af, som om det havde været et Bytte for Ilden. Dog skulde man egentlig ikke efter Hallingdalsfolkets trivelige Udseende formode, at slige Uaar havde nogen betydelig Indflydelse paa Befolkningen, hvilket er Tilfældet i de fattigere Bygder, hvor Folkets daarlige Huld er et tro Billede af Jordbundens Frembringelser. Hallingdals-Jenten er ligefrem et Mønster paa en velnæret og rødmusset norsk Bondejente, men hendes Legemsfylde gaaer meget ofte ud over det Skjønnes Grændser, hvortil Klædedragten ikke lidet bidrager, idet Skjørtet begynder under Armene, tildækker Brystet og holdes oppe af to Seler over Skuldrene, hvorved de see ud som om de gik i en Sæk. Hovedet prydes af en rød eller grøn Hue, der er rigt udstyret med mangefarvede Broderinger. Til Dragten hører ogsaa en kort Trøie med smalle Ærmer, der kun naae til Skjortelinningen, og den er aaben i Brystet. Baade Skjørtet og Trøien ere rigelig udsyede, og kantede med forskjelligfarvede Baand. Mandfolkedragten er Trøie, Knæbuxer og Strømper, dog begynde Langbuxerne at komme mere i Mode, hvorved Dragten er bleven maaskee endnu uklædeligere end Fruentimmernes.

Hallingdølene ere i Regelen stadselige Folk, men dog mere vilde og uregerlige end godt kan være i vor Tid. Derfor er det ogsaa temmelig almindeligt, at man bruger Kniven oftere end den tørre Næve ved Bryllupper og andre Festligheder, hvor Brændevinet og Brutaliteten have et vidt Spillerum.

—d.

Trollhättan.

Hvem kjender ikke Trollhättans herlige og storartede Natur, som kun behøvede at ligge et eller andet Sted paa Fastlandet for at være verdensberømt og lokke Tourister i tusindviis? I Danmark er dette Vandfald ganske godt kjendt, og da en stor Del af vore Konstnere ifjor efter Mødet i Gøteborg gjorde en Udflugt derhen og vore Læger efter det nu forestaaende Møde ogsaa stævne did, vil dets Skjønhed vist blive endnu mere berømmet. Den brusende Vandmasse, som vildt styrter sig ned mellem de vældige Fjeldmasser, den over Faldet svævende Bro, den ombrusede Topø midt i Vandskummet, de larmende Maskiner fra de mange industrielle Anlæg, den i Klippen udhugne Canal med dens stønnende Dampskibe og med Ruiner af Polhems Jættearbeide: den gjennem Klipper sprængte Sluse — Alt danner i Forening et Billede af den mest storartede og gribende Skjønhed.

Trollhättans Fald ere ikke saa høie som de mere verdensberømte Fald ved Niagara, Schaffhausen eller ved Tännforsen og Riukand; men istedet herfor ere de saa meget talrigere. Og den Vandmasse, som her styrter sig ned foran de vældige Dæmninger er ikke saa ringe. Det er hele Veneren, som her afgiver sin anseelige Tribut til Havet.

Her er det ikke alene Naturen og dens storartede Skjønhed, som tiltrækker sig Opmærksomheden. Industrien har forstaaet at benytte den storartede Kraft, som det nedstyrtende Vand tilbyder. Stedet er i de senere Aar blevet en Kjøbstad, og det endog en ganske anseelig. Den har mechaniske Værksteder, Papirfabriker, Bomuldspinderier, Savværker, Møller, Oliekværne m. m. Med eet Ord, her hersker en stor og levende Virksomhed i alle Retninger. Trollhättan har til de Reisendes Bekvemmelighed et stort og godt Hotel, for Befolkningen en smuk Kirke, bygget lige ovenfor Faldene paa Granitklippen, og den har en Beliggenhed, med hvilken kun faa Kirker i den ganske Christenhed kunne maale sig.

En Udflugt til Trollhättan i en nordisk Midsommer bør ingen Nordbo undlade at foretage — der gives tusinde Steder med den mest afvexlende Naturskjønhed hvad Beliggenhed og Udsigt angaaer; der findes Liv og Drift baade i Naturen og hos

Ildsvaaden i Constantinopel den 5te Juni 1870.

Befolkningen. Den, som vil hengive sig til Drømme der, kan finde sig Leilighed og passende Steder dertil; den, som vil deltage i et bevæget og virksomt Liv, kan ogsaa faae sine Ønsker opfyldt. Og Eet er i Særdeleshed Trollhättans store Fordel: man mærker, at man hæves af og varmes ved Naturens evige Skjønhed, samtidig med at man finder en Trøst for sin egen Lidenhed ligeoverfor de vældige Naturkræfter, idet man seer den rastløse Virksomhed, som Menneskeaanden og Menneskehænder her udvikle.

Ridepidsken.

(Af **Hother Tolderlund.**)

I mine Studenterdage — det er nu mange Aar siden — boede jeg længere Tid i Nyboder. De vare dengang endnu, hvad Christian IV havde bestemt dem til, et Sted, »hvor Sømanden Ly kunde finde«, et Hjem for Holmens faste Stok, Efterkommerne af dem, som sloges under Juelerne og Hvitfelt. De smaa, gule Huse med røde Tage, der staae i Geled som Soldater, det Ene accurat som det Andet, vare endnu ikke blevne Gjenstand for Finans- og Marineministeriets Handel, og Maalet for Byggespeculanters

En Høstscene i Hallingdal. Tegnet af John Ekenes.

lystne Blikke. Det var i Nyboders gode gamle Dage og i Stenbroens allerslettestc: i Gaden, hvor jeg boede, laae Stenene væltede imellem hverandre næsten som i et udtørret Flodleie; for at gjøre Ligheden mere slaaende, stod der i den ujævne Rendesten en lille Pyt foran hver Husdør, og naar jeg

Prospect af Trollhättan med den nye Kirke og Papirmassefabriken. Tegnet af R. Haglund.

stak Hovedet ud ad Vinduet, kunde jeg være sikker paa at see een eller flere Smaafyre som Miniaturbilleder af Kolossen paa Rhodos skræve over Pytterne og foretage Krydstogter med Ægge- og Citronskaller eller andre fra Vasken udsvømmende Herligheder, som kunde forestille Skibe. Legen er mere uskyldig end renlig, og den er ikke saa gal endda: kunde Christian IV ved at lege med en Jolle paa Skanderborg Sø blive en dygtig Admiral, kan det aldrig skade, at den vordende Matros begynder i Rendestenen.

En Morgen, jeg laa og røgte min Pibe i Vinduet, var Legen i fuld Gang. Den mandlige Befolkning var allerede tidlig ved Klokkens Lyd kaldt til Arbeide paa Holmen, de større Børn vare i Skole, og de mindre morede sig foran Husdørene, hver paa sit Territorium, for at Moderen, som arbeidede i Kjøkkenet, kunde holde Øie med dem. Min Naboes lille Dreng gjorde en Undtagelse; han havde fundet paa en anden Morskab, han sad paa Trappetrinet og slog i Luften med en Pidsk og var øiensynlig henrykt, naar det susede ved Slaget. Da Skraldemanden kom for at tømme Bøtterne, som stode opstillede foran alle Husdøre, listede Drengen sig til at give Hestene et Rap, men de syntes neppe at mærke det, de vare vante til anden Confect; Tørvebondens Hest var ligesaa ufølsom. Medens Kudsken aftællede Gjenboens Kone for to Skilling Brændsel, blev Pidsken prøvet; men Hesten gumlede uforstyrret af Muleposen og rystede blot Skindet, som havde en ubeleilig Flue indbudt sig selv til Frokost paa dens stakkels gnavede Ryg. Naar Skraldemand og Tørvebonde havde passeret Gaden, kom der sjeldent flere Kjøretøier. Naboens Klaus maatte derfor see at finde en anden Gjenstand for sine pidskeførende Bedrifter, og den fandt han i Rygstykkerne paa Smaabørn, der løb Ærinder for deres Mødre. En skulde til Bageren, en Anden til Urtekræmmeren, en Tredie kom med en Trepægleflaske i Favn og lod sorgløs »Lærken synge«, idet han gned Proppen op og ned ad Flaskens Sider og slentrede afsted til Brøndums »Paradis«. Ingen af disse Smaafyre fik Lov at passere Naboens Hus uden at smage Klauses Pidsk. Ikke Enhver fandt sig roligt heri, og lidt Mundhuggeri var gjerne Følgen. Troede Klaus, at han kunde magte Modstanderen, tilbød han meget liberalt, »at han gjerne kunde faae En til«, og løftede Pidsken, hvilket i Regelen havde den Andens Flugt tilfølge. Var den Anden derimod større og truede med at tilbagebetale Slaget, trak den lille Uglspil sig skyndsomt ind i Hjemmets Helligdom og holdt sig skjult der, indtil han hørte et Par Tøfler klappre ned ad Fliserne og deraf erfarede, at den Anden var bleven kjed af at vente udenfor.

Klaus fandt Spasen kostelig og fortsatte den en Stund. Men Krukken gaaer saalænge tilvands, til den kommer hankeløs hjem. Efterat han i nogen Tid ikke havde kunnet faae Brug for sin Pidsk, kom en tyk Bondepige med en lille Dreng ved Haanden ned ad Gaden. Hun havde guldbroderet Nakkestykke i Huen, brede Baand ned ad Ryggen og et grønt folderigt Skjørt, der gjorde hendes svære Person dobbelt tillokkende for Klauses Pidsk; men hun var for stor og haandfast, hende vovede han ikke at binde an med, han maatte nøies med at lade Pidsken suse i Retning af de Forbigaaende. Strax efter kom en lille sirligt klædt Pige med en Tornyster paa Ryggen, hende kunde han magte — Svup, faldt Pidsken klaskende paa Tornysteren.

»Naa, Du Dreng!« udbrød den lille Dame forbittret.

»Hvad siger Du? Vil Du maaskee have En til? Eller vil Du see, Du kan skruppe af!« lød Klauses lidet høflige Svar.

Han løftede Pidsken paany; men denne Gang havde han forregnet sig.

»Maren!« raabte Pigen. »Den Dreng slaaer mig!«

»Sla'er han!« udbrød Bondepigen og gjorde hurtigt Omkring. »Ih, saa skulde da ogsaa den . . . .«

Men inden hun fik fuldført Sætningen, der efter Begyndelsen at dømme neppe vilde have lyst Velsignelse over Klauses Hoved, var han inde i Huset og havde lukket Gadedøren efter sig. I sin Vrede tog Maren imidlertid ikke i Betænkning at rive Døren op og raabe ind i Huset en Trusel om Gjengjeldelse og Politi, hvorved Klauses Moder kaldtes fra Vaskeballien og erfarede, hvad der var skeet. Med de sæbeskummende Hænder rev hun Pidsken fra Sønnen og lod ham smage den, idet hun raabte: »Du slemme Dreng! Har Fatter ikke sagt, at Ingen maa røre ved Pidsken?« Marens Yttring afviste hun derimod haanligt med den Bemærkning, »at det ikke var værdt at gjøre Vrøvl om den Bagatel«, og »at Politiet ikke havde Noget at bestille i Nyboder!«

»Naa! Saa Politiet har ikke Noget at bestille her!« udbrød Pigen. »Det var rart, det! Det skal vi dog faae at see! Overfalde fine Folks Børn paa Gaden — taaler Politiet det, taaler Fruen det minsandten ikke. Det skal jeg love for.«

»Jeg blæser Fruen et Stykke,« lød Svaret. »Vil hun mig Noget, saa er mit Navn Madam Olsen, og her boer jeg.«

Døren smeldedes i lige for Næsen af Pigen.

»Sikken En!« raabte den forbittrede Maren med hævet Røst, der lokkede adskillige Fruentimmerhoveder til Nabovinduerne. »Ja, det er en net Madam! Kom Børn, det er ikke værdt at blive her. Gjorde det ondt, lille Emilie? Naar vi komme hjem, skal vi fortælle det til Bedstemoder; hun skal nok sige dem Besked. Kom nu!«

Jeg har altid holdt meget af at ligge i et aabent Vindue og, som Jyderne sige, glane Gaden op og Gaden ned. Jeg vil just ikke sige, at det er en nyttig Beskæftigelse, mindst naar man studerer, men den har sine Behageligheder, og Intet er saa galt, at det jo er godt for Noget. Havde jeg ikke senere paa Dagen taget min Cigar ved Vinduet, var jeg rimeligviis gaaet glip af Fortsættelsen af Historien.

Ved Middagstid kom den om Morgenen udvandrede Befolkning hjem til Nyboder, først Drengene — det gik som den vilde Jagt ned ad Gaden! Nogle i Skoe, Andre paa Træløfler, og ikke Faa paa bare Hosesokker, naar det gjaldt om at indhente og dunke en rapfodet Kammerat. Hele Sværmen deltog med Liv og Sjæl i Jagten og raabte opmuntrende til den ene eller anden af Parterne: »Stik af! Nu kommer han!« — »Etter ham, Krisjan, etter ham!« — »Gi'e han En!« — »Vil Du la'e Dig sla'e af han? Du er da ikke bange for han?« — »Paa'en igjen!« — Kaskjetter fløi i Rendestenen, Haaret ned i Øinene, og Modstanderne stode overfor hinanden med blussende Kinder, som et Par Hanekyllinger med røde Kamme. — Siden kom Mændene roligt og besindigt, medtagne af Arbeidet, slentrende med »et langt og et kort Ben«, som vare de ikke sikkre paa, om der behøvedes samme Manoeuvre til at staae fast paa en Stenbro, som paa et Skibsdæk. Hver søgte sin Dør, gav Naboen et Nik og gik ind; Dør paa Dør klapprede hele Husrækken igjennem, og derefter blev det atter stille i Gaden.

Nyboder sad ved Middagsmaden, inden min Cigar var udrøgt. Idet jeg kastede Stumpen fra mig og reiste mig for at lukke Vinduet, faldt mit Øie ned ad Gaden, og jeg bemærkede der en høi og svær Dame, som skred hen ad Fortoget i en brusende Silkekjole, der spillede i Solskinnet som en Paafuglehale. Efter hende fulgte en Bondepige, i hvem jeg strax gjenkjendte Maren fra imorges. Foran mit Hus gjorde Damen en halv Vending, pegede med Parasollen paa Døren og spurgte:

»Er det her?«

»Næste Dør, Frue,« svarede Pigen.

Maren aabnede Døren, og Fruen traadte ind hos min Nabo.

Ved Vinduet var ikke mere at see; der kunde jeg ikke erfare, hvad der foregik hos Naboen, men i Nyboder er hver Gade egentlig kun to lange Huse; der kjende alle Beboerne hverandre, og der er det vanskeligt at bevare en Hemmelighed. Hvad ikke høres, det spørges. Det var mig derfor en let Sag at faae at vide, hvad der den Dag og senere foregik hos Nabo Olsen.

Familien sad netop ved Middagsbordet, da Fruen traadte ind. Uden anden Indledning end en Grimace, der udtrykte Modbydelighed for Madlugten, begyndte hun at læse de Tilstedeværende Texten for den Behandling, der var vederfaret hendes Datterdatter imorges paa Veien til Skolen, idet hun udslyngede saa frygtelige Trusler, at Misgjerningsmanden fandt det raadeligst at forsvinde under Bordet. De Øvrige reiste sig ved det uventede Besøg; Husfaderen, som var uvidende om det Passerede, saae forundret fra den Ene til den Anden; da han erfarede, hvorom Talen var, vendte han sig først mod Fruen, saa mod sin Kone og spurgte:

»Var det Peter, den Rad?«

»Drengens Navn veed jeg ikke,« sagde Fruen. »Forældre, som forsømme deres Børns Opdragelse, maae tage Følgerne; de maae staae til Ansvar for de Forbrydelser, Børnene begaae; uden Straf kan det ikke gaae hen, og jeg vil have Retfærdighed, om jeg saa skal gaae til Høiesteret; det forsikkrer jeg Dem.«

»Behøves ikke, lille Frue! Behøves ikke,« beroligede Olsen den opbragte Dame. »Fyren skal faae sin Bekomst. Jeg beder Dem og den lille Frøken tusinde Gange om Forladelse. Hvem af Ungerne var det, Mutter? Hvorfor har jeg ikke strax faaet Rapport om de Spilopper?«

Klauses Navn blev nævnt; men Klaus var ikke at finde, før en Snøften under Bordet røbede hans Skjul. Olsens store brune Næve forsvandt under Bordet og kom strax efter atter tilsyne, indviklet i en busket Haartot, hvorved den skraalende Synder droges frem.

»Saa det var Dig, go'e Karl,« sagde den Gamle og spyttede betænksomt i sin anden Haand, som lavede han sig til med Alvor at tage fat paa et Stykke Arbeide.

Men pludseligt forandredes Scenen.

Klauses Moder var bleven blød om Hjertet ved Sønnens Graad. Hun reiste sig, rakte Haanden op paa Chatollet og fremtog det Redskab, hvormed Forbrydelsen var begaaet, en fin lille Ridepidsk med Guldknap.

»Herregud,« udbrød hun og rakte Pidsken hen imod Fruen; »Ulykken er da heller ikke saa stor. Det var ikke Andet end et lille Rap med denne Pidsk, deraf har Barnet saamænd ikke taget Skade.«

Neppe fik Damen Øie paa Pidsken, før hun greb den og rykkede den til sig.

»Min Datters Ridepidsk! Hvorledes kommer De til den?«

Den brune Næve, der som en frygtelig Uveirssky hang over Klauses Hoved, glemte at slaae ned, og imidlertid forklarede Olsen, at han og hans Familie igaar havde været i Skoven, og at hans ældste Søn, der i Øieblikket ikke var hjemme — »Men han kommer vist strax, om Fruen vil have den Ære at vente et Øieblik!« — havde fundet Pidsken paa Veien.

»Hvorfor har De ikke fremlyst den?« skreg Damen. »Det er ulovlig Omgang med Hittegods. Veed De vel, at De kan blive tiltalt og straffet derfor?«

Olsen undskyldte sig med, at det aldrig havde været hans Tanke, at undlade at fremlyse Pidsken.

»Hvis der blot ikke havde været Guldbeslag paa den,« tilføiede Damen haanligt.

Sømandens Kinder overdroges med en dunkel Rødme, som et Stykke Jern, der begynder at gløde, hans Fingre slap Haartotten saa pludselig, at dens modstræbende Eiermand med et lydeligt Bump atter forsvandt under Bordet, og idet han skuppede en Stol overende og traadte de Fremmede et Skridt nærmere, udbrød han med en Stemme, der jog Maren ud ad Døren og Fruen et Skridt tilbage:

»Hvad siger De! — — Undskyld, Frue,« vedblev han efter et lille Ophold med rolig, men dirrende Stemme, »jeg var nær ved at blive hidsig, troer jeg. — Vil De ikke behage at sidde ned! — Mutter, bring Fruen en Stol! — Jeg vilde blot have bemærket, at hvad Beslaget anbelanger — Messing eller Guld — saa gjør det hverken til eller fra. Men Sagen er, at min Mening var, at vi strax imorges skulde have leveret Pidsken paa Contoiret, saa kunde de der have sørget for Resten. Men det vilde nu min ældste Søn ikke — Ungdommen skal nu altid være klogere, veed De nok. Han sagde, at han vidste, hvem Pidsken tilhørte, og at han selv kunde levere den til Eiermanden, og da han egentlig var den, som fandt Tingesten, saa lod jeg ham raade.«

»Jeg vidste ikke, at Deres Hr. Søn og min Datter vare Bekjendte,« bemærkede Fruen spidst.

»Jeg ikke heller,« sagde Olsen troskyldigt. »Og at Drengen ikke allerede har bragt den,« fortsatte han, »maa Fruen være saa god at undskylde. Han er Sadelmager, skal jeg sige, og arbeider hos sin Mester, og see, Arbeidet, det maa nu passes, Blaamandag bruge vi ikke her; men saasnart det bliver Fyraften, skal han have den Ære at bringe den.«

»Behøves ikke! Maren, tag den Pidsk. Det gjør mig ondt,« vedblev hun, »at jeg ingen Penge har hos mig, jeg kunde ellers strax have afgjort Sagen, og Deres Søn havde ikke behøvet at uleilige sig. Eierinden er desuden ikke i Byen, hun boer for Øieblikket paa Landet. Men det gjør ikke Noget. Mit Navn er Fru Høeg, jeg boer i Bredgade, og det er ligemeget, enten min Datter eller jeg betaler Findelønnen.«

»Fin . . . . Findeløn!« stammede Olsen og stirrede hen for sig med aaben Mund, som havde han tabt Mælet.

Imidlertid raslede Fruen i sin Silkekjole ud af Stuen, Maren slog Gadedøren i efter de Bortgaaende, Olsen drog et Suk, som faldt der en Sten fra hans Bryst, kom atter til Mælet og brugte det tilgavns.

»Naa, saa gid da den Onde,« var Indledningen til den Tale, han med kraftig Røst holdt over den bortdragne Frue og »det storsnudede Pak«, der troede, at Penge gjorde Alt, og at en ærlig Mand, naar han var fattig, ikke kunde gjøre saameget som sin Pligt, undtagen for Penge — »Findeløn! — Tvi!« Han spyttede hen i Krogen, vendte sig foragtelig og fik derved Øie paa Konen, som syslede med det afbrudte Maaltid og vilde bære den neppe rørte Terrin ud.

»Hvor skal Du hen med den?«

»Jeg vil varme Suppen, den er ganske kold!«

»Lad staae,« tordnede han. »Er den kold, saa

har jeg faaet Varmt nok i Forveien. Og hvis er Skylden? Neppe vender man Huset Ryggen, saa staaer Alting paa den anden Ende, som var der ingen Kone i Huset. Pokker ivold med det, naar blot Sladderen og Kaffekanden passes! Børnene faae Lov at drive om for Lud og koldt Vand, derfor blive de saadanne Hallunker som de ere. — Hvor er Klaus, den Slyngel?«

Klaus havde fundet det fornuftigst at renoncere paa Middagsmaden og hvad der forresten kunde vanke; han havde benyttet sig af Forstyrrelsen ved Fruens Bortgang, taget Udgangslov og var intetsteds at see. Medens den Gamle endnu kogte af Vrede, kom den ældste Søn hjem. Neppe var han indenfor Døren, før han fik sin Del. Da han var uvidende om, hvad der var passeret, stod han forbløffet og saae fra Fader til Moder og fra Moder til Fader. Hun lagde Fingeren paa Munden, rystede paa Hovedet og pegede paa Manden for at lade Sønnen forstaae, at den Gamle var kruset i Parykken, og det var rigtigst ikke at sige ham imod.

»Alt det Vrøvl havde vi været fri for,« fortsatte Olsen, »naar jeg havde faaet Lov at raade. Men Gud bevares! Ungdommen forstaaer det altid bedre, og hvad Kjæledæggen finder paa, det maa endelig være det Rette. Istedetfor, som jeg sagde, at aflevere Pidsken paa Contoiret, skulde Herren spille fin' Conditor og selv bringe den til Damen — saadan en — Remmesnider!«

Olsens ældste Søn var et smukt Menneske og Moderens Kjæledægge. Faderen var derimod ikke langt fra at ansee ham som et Stykke af »en forloren Søn«; han kunde ikke finde sig i, at hans Førstefødte havde svigtet Traditionen i Familien og valgt et Haandværk istedetfor »de Danskes Vei til Roes og Magt«. Richard Olsen havde Tilhold i det fædrene Hus, men arbeidede i Byen hos sin Mester, der holdt meget af ham og oftere benyttede hans Hjelp i Boutiken. En Dag i Foraaret, medens Richard var beskæftiget der, kom en ældre Mand, ledsaget af to Damer, af hvilke den Yngste var usædvanlig smuk. Medens Manden gjorde Aftale med Mesteren, og den ældre Dame ivrigt gav sit Besyv med i Laget, sad den Yngre taus; hun saae ud, som var hun træt, og et Udtryk af Sørgmodighed hvilede over hendes smukke Træk. Richard kunde ikke lade være at skotte fra sit Arbeide hen til hende; da hun pludselig hævede Hovedet, mødtes deres Øine, og Richard følte, at Blodet brændte ham i Kinderne, som var han greben i en Forbrydelse. Efter Kundens Bortgang erfarede han, at Manden var en Grosserer Villumsen, der var meget rig. — Naturligviis ere Damerne Moder og Datter, tænkte han, og uvilkaarligt opstod det Ønske hos ham, at Villumsen ikke havde været en rig Mand og den unge Dame en fattig Pige. — Saa havde man da turdet see paa hende, mente han.

Villumsen havde ofte Ærinde i Boutiken. Han kom bestandig ledsaget, snart af begge Damerne, snart kun af den Ene og da altid den Yngste af dem. Jo oftere Richard saae hende, desto mere henrivende fandt han hende. En Dag forlangte Kunden at see paa Ridepidske, ingen af de Færdige faldt i hans Smag, og Svenden, der den Dag besørgede Boutiken, maatte derfor love hurtigst muligt at skaffe En, der tilfredsstillede hans Fordringer, og disse vare ikke ringe. Pidsken skulde være til en ung Dame — han pegede paa sin Ledsagerske — være let, elegant og forsynes med Guldbeslag paa Knappen.

»Er det ogsaa værdt?« indvendte hun med blød Stemme.

»Jovist, mit Barn, jovist. Det forstaaer Du Dig ikke paa,« sagde han overlegent affærdigende. »Altsaa Guldknap — og i den lader De indgrave med latinsk Skrift *Eleonora*.«

»Eleonora,« gjentog Svenden ikke uden en vis Anstrengelse, idet hans Øine forvildede sig hen til Damen, der efter Sædvane atter sad stille og tilsyneladende udeltagende.

»Har De aldrig før hørt det Navn?« sagde Grossereren overlegent. »Kom med et Stykke Papir, saa skal jeg skrive op for Dem, hvorledes det staves.«

»Behøves ikke, jeg kan bogstavere det,« svarede den Anden krænket.

»Det var ikke Meningen,« skyndte hun sig at bemærke med et blidt Smil; »men De kunde muligt glemme det.«

Det var en unødvendig Frygt. Siden han første Gang saae den unge Dame, havde han ikke kunnet lade være at tænke paa hende; de faa Ord hun havde talt klang for ham som Musik, og Smilet, der ledsagede dem, var i hans Øine det Deiligste af hvad han havde seet. Saaledes som hun talte og smilede, talte og smilede ingen anden Dødelig. Da han var ene, greb han sig til Panden, det var, som svimlede det for ham; Arbeidet vilde ikke gaae fra Haanden, det var ham ikke muligt at holde Tankerne samlede, han vidste ikke, hvad der var iveien. — — Stakkels Richard! Sygdommen er ellers bekjendt nok, og Sadelmagere ere ikke mindre udsat for den end andre Mennesker.

Det gaaer med Kjærlighed som med Nissen; hvor den flytter ind er ingen Ro. Den lille graae Mand med den røde Hue kan man endda skaffe sig Fred for ved et godt Fad Julegrød; men Kjærligheden er ikke saaledes at afspise. Man kan opvarte den med de allerbedste Fornuftgrunde, den vedbliver dog sine Spilopper. Om Dagen render den afsted med Tankerne, filtrer dem sammen, og bringer et Vilderede i dem, saa det snart ikke er lettere at finde ud af dem, end af et Fed speget Garn, Nissen har haft fat i; om Natten sidder den ved Hovedgjerdet og væver Drømme, den ene deiligere end den anden, og den ene urimeligere en den anden. — Richard fortalte sig selv mange Gange, at det var Galskab at tænke paa en Dame, der stod saa høit over ham, og dog kunde han ikke lade være at tænke paa hende om Dagen og drømme om hende om Natten.

Nogle Dage efter at Ridepidsken var afleveret — Richard ønskede næsten, at han var Læredreng og havde kunnet faae Lov at løbe i Byen med den, ikke for Drikkepengene, der kunde vanke i et Hus som Grosserereus, men maaskee havde han kunnet faae et Glimt af hende at see — nogle Dage efter holdt gamle Olsen sin aarlige Skovtour. Efter mangeaarig Skik slog han og hans Nabo sig sammen om Befordring og de til en saadan Tour nødvendige Spise- og Drikkevarer, Venner bleve indbudte og storartede Forberedelser trufne. Da Glæden gik saa sjeldent paa, vilde man have godt af den saa længe som muligt, Vognene mødte derfor i god Tid, Gjesterne i bedste Puds og i et Antal, der kun stod i daarligt Forhold til Vognsædernes; men det kostede ligemeget Hvormange der var paa Vognen, og kneb det end lidt, er der dog altid Plads, naar der blot er Hjerterum. Mere end een hvid Kjole maatte rigtignok for ikke at krølles altfor galt næsten blive helt udenfor Vognen, Richard var nærved at spille den Usynlige blandt en Flok unge Piger, som ikke havde sparet paa Stivelsen; men Alle forsikkrede, at de sad ypperligt, Alle vare glade, og da Munterheden er smittende, gjorde ikke engang den forelskede Sadelmager en Undtagelse. Formiddagen gik ypperligt; Maaltidet blev anrettet under nogle Træer paa en Bakke, hvorfra man havde Udsigt til Sundet. Seilere laae i sneseviis, men kom paa Grund af Vindstille neppe af Stedet; et Dampskib skød forbi og trak en lang, sort, langsomt hensvindende Røgstribe efter sig. Sø og Himmel vare lige blaae, og mod dem stod i Sollys Hveen med sine høie gule Skrænter og sin lille hvide Kirke. Det var en herlig Plet. Ud over Rugmarken dirrede Luften af Varme, under Træerne laa Skyggen frisk og sval paa Grønsværen; det der leirede Selskab var lutter Glæde og Munterhed. Latteren forstummede pludselig ved et Skrig nede fra Stranden; strax efter lød et nyt, der raabte om Hjelp, Richard sprang op og styrtede afsted, og da han sad yderst, fik han et godt Forspring for Resten af Selskabet. Ved Stranden løb en Bondepige fortvivlet omkring og vred sine Hænder; to Børn, som vare betroede hendes Opsyn, havde leget paa Broen, der førte ud til et Badehus, og det ene var styrtet i Vandet.

»Hjelp, Hjelp! Hun drukner!« brølte Pigen.

Faren var ikke stor, Dybden var ringe; inden Selskabet kom til, havde Richard bragt Barnet i Land og overgivet det til Pigen, der uden at give sig Tid til at takke Redningsmanden styrtede afsted med den Frelste.

Da Madam Olsen hørte, hvad der var passeret, holdt hun en Tordentale mod alle uforsigtige, sladdrende Barnepiger; hendes Mand mente, at Tøsen burde have en ordentlig Overhaling, men væk var hun, og Ingen vidste, hvor hun og Børnene hørte hjemme. Da den første Overraskelse havde sat sig, blev Moderen bange for sin Søn og frygtede, at Richard kunde forkøle sig ved at gaae i de vaade Klæder; hun lod falde Ord om, at det muligt kunde være rettest at tage hjem.

»Sniksnak! Paa denne Tid af Dagen!« afbrød hendes Mand. »Lad Drengen vride Strømper og Buxer og springe i Forveien til Eremitagen for at bestille en Maskine Vand, saa er han tør, som om Mutter selv havde puslet sin Unge. Der skal han faae et Glas, der er bedre end ti Kopper Hyldethe; det lover jeg.«

Richard gik forud til Eremitagen. Paa Veien fandt han en Ridepidsk, som han strax gjenkjendte; paa Guldknappen stod »Eleonora«. Stred det mod hans Svendeværdighed at løbe i Byen med Pidsken til Den, som havde bestilt den, kunde det ikke stride imod den, at han bragte Eierinden, hvad der var tabt. Maaskee kunde han faae hende at see, haabede han. Derfor fik gamle Olsen ikke Lov til at aflevere Pidsken som Hittegods.

Søndagen efter Fru Høegs Besøg i Nyboder sad Familien Olsen efter nydt Formiddagskaffe i den lille Stue, da et elegant Kjøretøi med pletteret Seletøi paa Hestene, og Kudsk og Tjener paa Bukken, standsede udenfor Huset. I Vognen sad en Dame med to Børn; en Bondepige med guldbroderet Nakkestykke og brede Baand paa Huen indtog Bagsædet.

»Hvad er der nu paafærde?« udbrød Olsen. Han havde faaet Skjæget af og Søndagsklæderne paa, men Gigten forhindrede ham i at komme til Kirke. Han sad ved Vinduet og læste i »Den danske Lods«; det var efter hans Mening en ligesaa god Søndagsbeskæftigelse, som at læse i en Postille, de tvende Bøger havde dog, naar Alt kom til Alt, samme Bestemmelse, begge skulde de lære Mennesket at styre den rette Cours og undgaae Skjær og Grunde. »Hvad er det for en Vogn? Tænkte jeg det ikke nok! Bondepigen med det hollandske Agterspeil! Saa er der mere Vrøvl om den forb .... Ridepidsk. Uh, Klaus, Du Hunderyg, jeg kunde gjerne slaae Dig ihjel!«

Klaus ventede ikke paa, at Gjerning skulde følge Ord, han forsvandt i Hast, og en almindelig Uro greb Selskabet. Moderen gjorde et Strøg med Forklædet over Bordpladen for at bortfeie et Par Brødkrummer, Olsen lagde Brillerne i »Lodsen« og slog den i, og Richard, der for Mageligheds Skyld sad i Skjorteærmer, sprang hen bag Døren for at komme i Frakken, da Damen traadte ind med en lille Pige ved Haanden. Den unge smukke Dame navngav sig strax som Fru Villumsen og Pidskens Eierinde.

»Undskyld, lille Frue,« afbrød Olsen. »Glem ikke, hvad De vilde sige. Men dersom De kommer for Findelønnens Skyld, som den gamle Dame forleden talte om, saa havde De ikke behøvet at gjøre Dem Uleilighed. Hverken jeg eller nogen af Mine er af det Slags, at vi lade os betale for at give Folk deres lovlige Eiendom tilbage.«

»Tys, Fatter,« hviskede Konen, der syntes, at han hævede Stemmen høiere end nødvendigt, naar Talen henvendes til Folk, som ikke lide af Døvhed.

»Er det kanskee Løgn? Eller har jeg ikke Lov at tale i min egen Stue?« spurgte han i samme Tone og med en Mine som en Chef paa sin Skandse.

Konen tav forlegen og lod Fingrene løbe op og ned ad Kanten paa Forklædet. Den fornemme Dame fik Blod i Kinderne; hun smilede venligt og forsikkrede, at det aldrig havde været hendes Hensigt at fornærme ham ved at tilbyde Penge; men af sin Pige havde hun erfaret, at hendes Moder forgangen havde været lidt heftig — »Hun mener intet Ondt dermed,« forsikkrede hun undskyldende — og havde ladet Ord falde, som muligt vare blevne misforstaaede, derfor kom kun. Hun vilde sige Tak for Pidsken og bede ham glemme hvert saarende Ord.

»Fruen gjør mig ganske skamfuld,« stammede Olsen. »Den gamle Dame var maaskee ikke rigtig i Couleur den Dag; men et Ord slaaer da heller ingen Mand ihjel, og hun kunde da ogsaa nok have Grund til at være gal i Toppen, fordi den Pokkers Dreng prøvede Pidsken paa den lille Frøkens Rygstykker. Men Fruen kan være forsikkret paa, at hans egne have faaet en saadan Prøve af en Ende Toug, at han ikke saa snart skal faae Lyst til at gjøre det Konststykke om. — Vil Fruen ikke være saa artig at sidde ned?«

Madam Olsen skyndte sig at viske en Stol af og satte den frem til den fremmede Dame.

Medens dette foregik, havde Barnet travlt med at mønstre Stuen. Den saae helt anderledes ud end den, hun var vant til. I Vinduet stod Balsaminer og Gyldenlakker, mellem Urtepotterne laa en Kat og solede sig, og over den hoppede en Stillids nok saa fornøiet i sit Bur; paa Chatollet stod saamange morsomme Ting, nikkende Chinesere og malede Kopper; Billedet af et Orlogsskib for fulde Seil hang over Sofaen; Øiet gik fra Stykke til Stykke og standsede endelig ved Richard, der var kommen i Frakken og stod i Krogen bag Døren med glødende Ansigt og tilbageholdt Aandedræt.

»Det var ham!« raabte Barnet pludselig, drog sin lille Haand ud af Moderens og sprang hen til den unge Mand. »Tak fordi Du hjalp mig op af Vandet! Uh, jeg var saa vaad, saa vaad!«

Til Forskrækkelse for Maren, der havde holdt det ved Badehusbroen Passerede hemmeligt for sit Herskab og paalagt Børnene ikke at tale derom, kom det til en Forklaring. Maren hulkede, Fruen svømmede over af Taksigelser.

»Sagen var slet ikke saa farlig,« forsikkrede Olsen. »Vandet var ikke dybere end saa« — han viste Maalet paa sine egne Ben — »det var sagtens

lidt for meget for den lille Frøken, men for Drengen var det ikke Noget at tale om.«

»Mit Barns Redningsmand!« udbrød hun og rakte Richard Haanden. »Jeg veed ikke, om De kjender mig? Jeg erindrer godt Dem. Hvorledes træffer jeg Dem her?«

»Her boe mine Forældre,« stammede han.

»Saaledes er det,« bekræftede Olsen. »Han er vor Ældste, men han har ikke fulgt Kjølvand. Han har villet seile sin egen Sø og lirker sig Verden igjennem som Sadelmager. Der skal jo ogsaa Nogen til det Arbeide,« tilføiede han ligesom undskyldende.

Den unge Kone, der var bleven dybt bevæget ved Tanken om den Fare, hvori hendes Barn havde svævet, forsikkrede, at hun aldrig vilde glemme, hvad hun var Richard og Olsens Familie skyldig. Da hun endelig tog bort, fulgte den Gamle i Spidsen for samtlige Husets Beboere hende til Vognen og saae efter den, indtil den var forsvunden om Gadehjørnet. Vinduer og Døre i Nabohusene vare fulde af Hoveder af Nysgjerrige, der undrede sig over, hvad det fine Besøg hos Olsen havde at betyde. Den Gamle var meget tilfreds med Besøget; han gned Hænderne og erklærede, at den unge Frue var den fineste Dame, han nogensinde havde truffet — og han havde dog seet sig om i Verden og passeret Linien adskillige Gange. Han undrede sig over, at en Dame med hendes Manerer kunde være Datter af den gamle Havgasse fra forleden. — »Men der kan man see,« vedblev han; »raaddent Træ kan ogsaa bære søde Æbler. — Hvad Fanden gaaer der af Dig?« spurgte han Richard, der havde kastet sig i Sofaen og lagt Hovedet paa Armen.

»Jeg — jeg har — saadan — en Hovedpine,« lød Svaret.

»Hovedpine! Ikke Andet! Gaa Du ud og stik Hovedet under Pumpen, det er det bedste Middel. Det har jeg prøvet saa mange Gange, naar Tømmermændene have været ved at kalfatre min Hjernekiste. Det hjelper!«

Richard reiste sig og gik.

Moderen, der havde holdt Øie med sin Søn og lagt Mærke til den Forandring, der var foregaaet med ham ved Synet af den Fremmede, fulgte bagefter. Da de kom ud i Kjøkkenet, lagde hun Haanden paa hans Skulder og spurgte:

»Richard, hvad er der iveien?«

»O Moder, hun er hans Kone, hørte Du det? Og jeg, som troede, hun var hans Datter!«

»Men Barn da! Hvad mener Du?«

»Det er Galskab. Jeg veed det nok, det er Galskab. Jeg vil heller ikke mere tænke paa hende« — Han skriftede den forbausede Moder Alt, hvad der var hændet ham, hvad han havde tænkt og følt, siden han første Gang saae den unge Dame, som han havde antaget for den gamle Herres Datter.

»Stakkels Dreng!« (Sluttes.)

Literatur.

— Jo mere Forholdene udvikles, desto rimeligere er det, at enhver Idræt søger at skaffe sig et eget Organ til fælles Udtalelser for sine Udøvere. I saa Henseende ligger det nær, at netop den Classe Mennesker, der ved Hjelp af Bogtrykkerkonsten i Aaringer have arbeidet for Andre, tilsidst ogsaa engang ønske at arbeide for sig selv; paa dette Grundlag er »Skandinavisk Bogtrykkertidende« fremkommet. Savner den end endel af det fyldige Indhold, som de udenlandske Forbilleder — dens unge svenske Søster iberegnet — have tilegnet sig, gaaer der dog en Stræben igjennem Bladet, som fortjener Understøttelse, og derfor henledes ogsaa her Opmærksomheden paa det. (Forlagt af Imm. Rée.)

— Fortællinger af E. Melas. To ganske smaa og tre noget større Historier findes i denne Samling, som udgjør en Bog paa henved 200 Sider. Det er ikke betydelige Digtninger, og der kunde let indvendes Et og Andet imod dem, men de efterlade dog et behageligt Indtryk af sund Følelse og mild Alvor. Da de desuden indeholde noget mere Originalt i Emnerne, end det ofte er Tilfældet med lignende Skildringer, synes de os at indtage en beskeden men hæderlig Plads paa Smaa-Novellernes Omraade, og de fortjene forsaavidt at læses. En af dem har allerede nydt den Hæder at blive oversat i et andet Sprog, hvor vi have seet den paradere som Feuilleton. (Otto Schwartz' Efterfølger).

— »Fra Syden, Smaaminder fra et Ophold i Schweitz, Italien og Spanien«, af André Lütken. Dannelse, Smag og Livlighed i Opfattelse og Gjengivelse udmærke disse Skildringer, saa at man læser dem med Fornøielse og Udbytte. Mest Nyt i Meddelelserne findes vel i Fortællingen om Spanien, men i det Hele ligger Nyheden i Bogen især i Friskheden, som dog paa den anden Side ingenlunde udarter, ligesom Letheden i Skildringerne hverken bliver til Trivialitet eller til overfladisk Ubetydelighed. (P. G. Philipsens Forlag).

— Walter Scotts samlede Romaner, oversatte af L. Moltke, forøges nu med »De skotske Presbyterianere«, tidligere gjengiven paa Dansk (af Boye) under Titlen »Den gamle Gravmand«. Originalens »Old Mortality« lader sig vanskelig betegne, og Oversætteren har foretrukket Benævnelsen »De skotske Presbyterianere« som en nærmere Antydning af Fortællingens Emne. — Det er særdeles glædeligt, at Walter Scotts Romaner saaledes vedblive at indføres i den danske Bogverden; thi sundere Roman-Læsning, baade for Unge og Gamle, findes neppe. (P. G. Philipsens Forlag.)

Gaade.

Den største Fraadser Du det Halve byde,
Med Maade, skal Du see, han vil det nyde,
Og overmaade lang kan Tiden falde,
Især om Vint'ren, i det andet Halve,
Og vel paa Sinde beder jeg Dig lægge,
At Dag og Nat man la'r det Hele trække
Paa hver en Aarets Tid — paa hvilke Steder?
Paa dem, som ingensinde man betræder,
At sige hvis man ikke Akrobat er,
Thi i en Circus eller et Theater
Kan Unge, Gamle undertiden glædes
Ved der at see de Steder at betrædes.

s—r.

Opløsning paa Gaaden i Nr. 562:

Rabarbergrød.

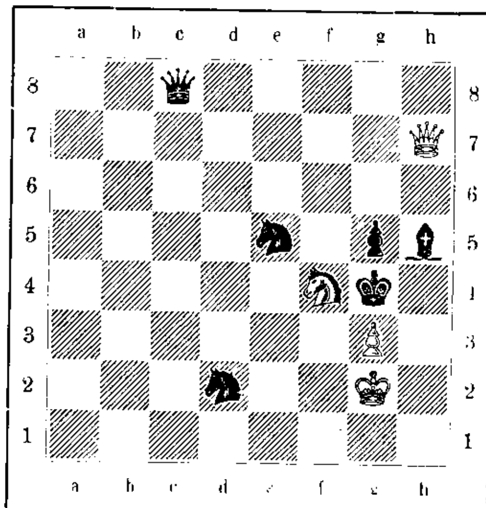
Opløst af Tante Hanne, Frederik og Margrethe, Svip og Ilderen i Korsør, A. i Fredericiagade, Wilka.
Opløst paa Vers af P. Rota.
Opløsningen i Nr. 562 bedes rettet til „Søvndrukne".

Skak.

Opgave Nr. 174.

(Af Th. Herlin.)

Sort.

Hvid.

Hvid begynder og gjør mat i 3 Træk.

Løsning af Skakopgaven Nr. 170.

1. Th8—e8, Sh2—f3. 2. Da8—d5, Le6—d5. 3. Sc3—b5 gjør mat.

Rigtig løst af Nyiny, P. G. i Aalborg, Malmqvist, K—m, Hack. Chr. K., Jensen i Ranum, C. T. J., A. Arnell i Gøteborg, F. F. G. i Helsingør.

Skakopgaven Nr. 169 er endvidere rigtig løst af A. Arnell i Gøteborg, Jensen i Ranum.

Døde.

Anastasius Mauromichalis, forhenværende græsk Krigsminister, en af de sidste tilbageblevne Frihedshelte, † midt i Juni i Athen.

Karl Eduard Vehse, bekjendt Historiker, Forfatter til „Geschichte der deutschen Höfe", † 18 Juni i Neustriessen ved Dresden, 68 Aar.

Themistokles Solera, Forfatter til Verdis to Operaer „Nabucco" og „Attila", Politidirecteur hos Vicekongen af Ægypten, † der, 50 Aar.

Veirforholdene paa Landbohøiskolen

fra den 1. til den 7. Juli incl. 1870.

Dato.	Middelvarme (C. °).	Høieste Varme.	Laveste Varme.	Fugtighedsgrad Kl. 2 i pCt.	Lufttryk.	Regnhøide i Linier.
1...	14,97	19,0	9,5	68,5	27" 11,16	
2...	13,57	20,0	8,8	72,0	27" 8,62	
3...	12,07	15,3	10 3	95,0	27" 7,22	3,00
4...	14,13	17,9	9,3	73,0	27" 10 30	0,28
5...	14.47	21,8	12,7	84,0	27" 10,55	0,29
6...	15,57	21,5	11,4	68,5	27" 10,75	
7...	14.33	19,3	8,8	64.5	28" 0,69	

Anm. Middelvarmen er bestemt ved Iagttagelser Kl. 7, 12 og 11, og Lufttrykket som Middeltallet af Iagttagelser Kl. 8, 10 og 2.

Verdens-Barometret.

London	7	Juli	3 pCt. Consols . . . $92\frac{13}{16}$.
Paris	-	—	3 - Rentes . . . 70. 90.
Wien	6	—	Øster Statsbane . . 372.
Berlin	5	—	5 pCt. Statslaan 1859 $102\frac{3}{8}$
Kjøbenhavn	8	—	4 - kgl Obligat. . $83\frac{1}{2}$.

Udgivet af Forlagsbureauet i Kjøbenhavn.

THIELES BOGTRYKKERI.